

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Radomska-Stęplewska (spr.)

Sędziowie: Anna Kulczewska-Garcia

Ryszard Małecki

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2020 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa małoletnich J. i P. R. działających przez matkę K. R.

przeciwko J. R. (1)

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji wniesionych przez powodów i pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kościanie

z dnia 30 grudnia 2019 r.

sygn. akt III RC 204/18

I. odrzuca apelację powodów,

II. zmienia zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że w punkcie 1. zasądza od pozwanego na rzecz małoletniego powoda J. R. (2) rentę alimentacyjną w kwocie po 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, łącznie na dwoje powodów alimenty w kwocie po 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie;

III. w pozostałym zakresie oddala apelację pozwanego,

IV. koszty postępowania odwoławczego znosi wzajemnie między stronami.

Anna Kulczewska-Garcia Małgorzata Radomska-Stęplewska Ryszard Małecki

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 listopada 2018 r. małoletni powodowie J. R. (2) i P. R., reprezentowani przez matkę K. R. wniesli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego J. R. (1) podwyższonych alimentów w kwocie po 900 zł miesięcznie, na każdego z nich, płatnych do dnia 10 każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk matki małoletnich powodów, w miejsce alimentów ustalonych w sprawie XIIIIC 880/14/2 Sądu Okręgowego w Poznaniu. W pozwie nie wskazano daty początkowej, od której powodowie domagali się zasądzenia podwyższonych alimentów.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2019 r., wydanym w sprawie III RC 204/18, Sąd Rejonowy w Kościanie w punkcie 1. zasądził od pozwanego J. R. (1) PESEL (...) na rzecz małoletnich powodów J. R. (2) ur. (...), PESEL (...) i P. R. ur. (...), PESEL (...) podwyższone alimenty w kwocie po 900 złotych miesięcznie na każdego z nich, łącznie alimenty w kwocie po 1.800 złotych, począwszy od dnia 1 grudnia 2019 r., płatne z góry do dnia 10-tego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk matki małoletnich powodów K. R. PESEL (...), w miejsce alimentów ustalonych w pkt 3 wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie XIII C 880/14/1, w punkcie 2. kosztami postępowania obciążył pozwanego i z tego tytułu nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kościanie) kwotę 420 złotych oraz zasądził od pozwanego na rzecz małoletnich powodów kwotę 1.800 złotych, w punkcie 3. wyrokowi w punkcie 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy poczynił następujące rozważania:

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało, że powództwo małoletnich o podwyższenie alimentów jest zasadne. Sąd wskazał, że od ustalenia alimentów w dotychczasowej wysokości uległy istotnej zmianie zarówno usprawiedliwione potrzeby małoletnich powodów, zwłaszcza małoletniego J., jak i możliwości zarobkowe pozwanego.

W czasie orzekania w sprawie XIII C 880/14/2 małoletni J. R. (2) miał 11 lat, nie chorował, pozostawał jedynie pod opieką okulisty, nie uczęszczał na żadne dodatkowe zajęcia pozaszkolne. Obecnie zaś małoletni ma ukończone 14 lat, uczy się w ostatniej VIII klasie szkoły podstawowej, uczęszcza na dodatkowe lekcje języka angielskiego oraz na korepetycje z dwóch przedmiotów - z matematyki i języka polskiego. Do wydatków na małoletniego, które w postępowaniu w sprawie o rozwód zostały oszacowane na ok. 900 zł, Sąd doliczył wydatki za lekcje języka angielskiego, które kosztują w tym roku szkolnym średnio miesięcznie 190 zł oraz korepetycje z matematyki, które kosztują 140-175 zł miesięcznie oraz korepetycje z języka polskiego, które kosztują 160- 200 zł. Zdaniem Sądu wzrosły też koszty związane z ochroną zdrowia małoletniego powoda, co jest związane z wykrytą niedawno u niego wadą postawy, a także koniecznością częstej wymiany szkieł korekcyjnych w ostatnim czasie. W ocenie Sądu zwiększyły się również wydatki na odzież i obuwie, koszty związane z zaspokojeniem potrzeb kulturalnych oraz wydatki szkolne, co jest związane jest z tym, że małoletni jest obecnie starszy o trzy lata, a jest faktem powszechnie znanym, że koszty związane z zaspokojeniem tych właśnie potrzeb dziecka starszego są wyższe niż dziecka młodszego. W ocenie Sądu obecnie więc koszty utrzymania małoletniego powoda wynoszą ok. 1.500 zł.

Z kolei małoletnia P. R. w czasie orzekania w sprawie XIII C 880/14/2 chorowała na skoliozę, uczęszczała na dodatkowe lekcje z języka obcego, które kosztowały 100 zł miesięcznie. Obecnie małoletnia powódka ma ukończone 12 lat i uczy się w VI klasie szkoły podstawowej oraz nadal uczęszcza na dodatkowe lekcje języka angielskiego, jednak wydatki z tym związane wzrosły i wynoszą podobnie jak u małoletniego powoda średnio 190 zł miesięcznie. Stan zdrowia małoletniej nadal wymaga systematycznej kontroli. W ocenie Sądu, podobnie jak u małoletniego J. i z tych samych powodów, wzrosły też wydatki na odzież i obuwie dla niej, na koszty związane z zaspokojeniem potrzeb kulturalnych oraz na wydatki szkolne. W ocenie Sądu obecnie koszty utrzymania małoletniej powódki wynoszą ok. 1.200 zł.

W niniejszym postępowaniu Sąd ustalił ponadto, że zmieniły się możliwości zarobkowe pozwanego, który w czasie wyrokowania w sprawie XIII C 880/14/2 pracował w tym samym zakładzie, w którym nadal pracuje, lecz jego wynagrodzenie netto wynosiło od 3.200 do 4.300 zł miesięcznie, czyli było znacznie niższe niż obecnie kiedy wynosi średnio ok. 4.700 zł netto (ok. 6.700 zł brutto). Pozwany od wielu lat pracuje zarobkowo w pełnym wymiarze czasu pracy, w zakładzie pracy o dobrej renomie, a osiągnęte przez niego dochody przekraczają przeciętne wynagrodzenie w kraju i są znacznie wyższe niż dochody matki powodów. Osiągnęte dochody zezwalają pozwanemu na coroczne organizowanie wakacji zagranicą, a także na zaciągnięcie dwóch kredytów na zakup we współwłasności z partnerką nowego samochodu, przy czym wskazać należy, że łączna wysokość spłacanych przez pozwanego teraz rat jest wyższa niż dotychczasowe alimenty na J. i tylko nieznacznie niższa niż dotychczasowe alimenty na P.. W postępowaniu ustalono także, że pozwany nie osiąga już dodatkowych dochodów, które osiągał w czasie wyrokowania w sprawie XIII

C 880/14/2, tj. z gry w zespole muzycznym, jednak takie dochody mógłby nadal uzyskiwać, gdyby nadal wykorzystywał w pełni swoje możliwości zarobkowe.

W świetle powyższego za uzasadnione Sąd uznał, by procentowy udział pozwanego w ponoszeniu kosztów utrzymania małoletniego powoda J. R. (2) był niższy niż w ponoszeniu kosztów utrzymania małoletniej powódki P. R., gdyż jak ustalono, pozwany określone kwoty przeznacza na zakupy rzeczy dla małoletniego powoda, z których korzysta on w czasie pobytów u pozwanego oraz na wydatki związane ze spędzaniem z małoletnim czasu w ramach kontaktów, a także na organizowanie mu wakacji. W tej sytuacji należało uznać, że ten procentowy udział pozwanego w kosztach utrzymania małoletniego powoda ustalonych na ok. 1.500 zł powinien wynosić 60 %, a w kosztach utrzymania małoletniej P. ustalonych na ok. 1.200 zł ok. 80 %. Alimony przy tym zostały podwyższone od pierwszego dnia miesiąca, w którym wydano wyrok tj. od 1 grudnia 2019r., bowiem strona powodowa nie zgłosiła żądania zasądzenia podwyższonych alimentów z datą wcześniejszą, tj. z dniem wniesienia pozwu w sprawie (pkt 1 wyroku).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz w związku z § 2 pkt 4 i § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, obciążając kosztami w całości pozwanego, albowiem powództwo uwzględniono w całości (pkt 2 wyroku).

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano wyrokowi w pkt 1 na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. (pkt 3 wyroku).

Apelację od powyższego wyroku wywiodły obie strony.

Pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżył wyrok w całości. Sądowi Rejonowemu zarzucił naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. przejawiające się w dowolnej, a nie swobodnej ocenie materiału dowodowego w sprawie poprzez przyjęcie w całości za wiarygodne zeznań i dowodów przedstawionych przez stronę powodową przy jednoczesnym uznaniu za niewiarygodne zeznań i dowodów przedstawionych przez pozwanego w tym zakresie i to w sytuacji, gdy nie były one potwierdzone żadnymi obiektywnymi dowodami przez stronę powodową i na tej podstawie ustalenie lub uznanie, iż:

a) zwiększyły się możliwości zarobkowe pozwanego przez co jest on w stanie łożyć na rzecz małoletnich dzieci rentę alimentacyjną w łącznej kwocie 1.800 złotych miesięcznie, w sytuacji kiedy jego możliwości zarobkowe od czasu ustalenia wysokości renty alimentacyjnej w kwocie 1.200 złotych miesięcznie nie zwiększyły się, a wręcz przeciwnie z uwagi na zmianę wymagań pracodawcy pozwany nie posiada obecnie już wolnych weekendów, w których mógłby prowadzić dodatkową działalność muzyczną i czerpać z niej dodatkowe korzyści finansowe, gdyż aktualnie pracodawca wymaga od pozwanego świadczenia pracy w dwa weekendy w miesiącu, a pozostałe dwa weekendy w miesiącu pozwany poświęca na realizację swoich kontaktów z małoletnim synem, co zostało przez niego wskazane podczas składania przez niego zeznań przed Sądem I instancji przez co uznanie, iż możliwości zarobkowe pozwanego się zwiększyły, gdyż ma on możliwość podjęcia dodatkowego zatrudnienia, nie jest zgodne z istniejącym stanem faktycznym;

b) łączny miesięczny dochód pozwanego wynosi około 4.700 złotych netto w sytuacji, gdy jego stały dochód zależny jest od różnych czynników i kształtuje się mniej więcej w wysokości około 3.600 złotych netto miesięcznie;

c) zwiększyły się koszty utrzymania małoletnich dzieci, w szczególności w zakresie szeregu zajęć dodatkowych i korepetycji małoletnich powodów w sytuacji, w której strona powodowa w żaden sposób nie udowodniła i nie przedłożyła żadnych dowodów na potwierdzenie ponoszenia przedmiotowych kosztów przez co nie można uznać ich za wiarygodne i adekwatne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez matkę małoletnich powodów;

d) kwota 900 złotych miesięcznie na każdego z małoletnich powodów odpowiada ich uzasadnionym kosztom utrzymania i wychowania w sytuacji, gdy kwota ta jest znacząca zawyżona, a przedstawiona w toku procesu przez

stronę powodową dokumentacja nie uzasadnia w żaden sposób przedmiotowych kwot przez co nie można uznać ich za wiarygodne;

e) fakt, że pozwany uczestniczy w wychowaniu małoletniego syna oraz podejmuje starania celem osobistej opieki nad nim, nie ma żadnego znaczenia dla ustalenia wysokości obciążających go alimentów w zakresie kwoty zasądzonej na rzecz małoletniego powoda;

f) matka małoletnich powodów osiąga miesięcznie dochód w kwocie 2.700 netto w sytuacji, kiedy z informacji uzyskanych przez pozwanego wynika, iż zarobki na jej stanowisku wynoszą od około 3.200 do 3.600 złotych (plus premie uznaniowe 270 złotych);

2. art. 27 k.r.o. poprzez uznanie, iż zasądzona od pozwanego na rzecz małoletnich powodów łączna kwota w wysokości 1.800 zł miesięcznie tytułem renty alimentacyjnej jest adekwatna do sił oraz możliwości zarobkowych pozwanego w sytuacji, gdy:

a) w znacznej mierze je przekracza i może w konsekwencji spowodować, iż pozwany ostatecznie popadnie w niedostatek;

b) obciążenie powoda w 60% kosztami utrzymania i wychowania małoletniego powoda i w 80% kosztami utrzymania i wychowania małoletniej powódki jest nieadekwatne do rzeczywistego zakresu osobistych starań o wychowanie syna, które wbrew twierdzeniom Sądu nie spoczywają wyłącznie na matce dzieci, gdyż powód obecnie aktywnie uczestniczy w codziennym życiu małoletniego powoda;

3. art. 135 § 2 k.r.o. w zw. z art. 233 k.p.c. poprzez:

a) uznanie, iż pozwany nie wykazuje osobistych starań o utrzymanie i wychowanie małoletniego syna, które częściowo mogłyby wyczerpać jego obowiązek alimentacyjny względem syna, w sytuacji, gdy wielokrotnie podejmuje się jego opieki, co roku zabiera go na wakacje zagraniczne, pokrywa jego bieżące koszty utrzymania, kupuje okazjonalne prezenty, ubrania i płaci za rozrywki, a także stara się aktywnie, w możliwie najszerszym zakresie uczestniczyć w jego wychowaniu i życiu;

b) naruszenie zasady równej stopy życiowej uprawnionych małoletnich oraz zobowiązanego pozwanego i dojście do przekonania, że możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego uzasadniają obciążenie go rentą alimentacyjną w łącznej kwocie 1.800 zł miesięcznie na dwoje małoletnich powodów w sytuacji, kiedy jednoznacznie wynika, że kwota ta nie jest adekwatna do jego możliwości zarobkowych, a w konsekwencji może doprowadzić do popadnięcia przez pozwanego w stan niedostatku.

Mając na względzie powyższe, apelujący wniósł o:

I. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, tj. pozostawienie kwoty renty alimentacyjnej na oboje małoletnich powodów w łącznej kwocie 1.200 złotych miesięcznie;

II. przeprowadzenie dowodów z załączonych do niniejszego pisma dokumentów na fakty szczegółowo wskazane w uzasadnieniu, w szczególności na fakt rzeczywistej kwoty wynagrodzenia uzyskiwanego przez matkę małoletnich powodów oraz na fakt rzeczywistej kwoty uzyskiwanego przez pozwanego wynagrodzenia - uzasadniającego fakt braku zwiększenia przez pozwanego jego możliwości zarobkowych i finansowych i braku możliwości łożenia przez niego na małoletnie dzieci łącznej kwoty 1.800 złotych miesięcznie tytułem renty alimentacyjnej bez spowodowania popadnięcia przez niego w niedostatek;

III. zobowiązanie matki małoletnich powodów do przedłożenia rozliczeń PIT za okres ostatnich dwóch lat na fakt rzeczywistej kwoty uzyskiwanego przez nią wynagrodzenia oraz jej sytuacji finansowej,

ewentualnie:

IV. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;

V. zasądzenie od małoletnich powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową za udzielone pełnomocnictwo w kwocie 17 złotych.

W odpowiedzi na apelację powodowie, reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, wnieśli o jej oddalenie oraz o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Z kolei w wywiedzionej przez siebie apelacji powodowie zaskarżyli wyrok w części, tj. co do kwoty 7.200 zł stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą alimentów podwyższonych od dnia 1 grudnia 2019 r. a kwotą alimentów należnych od dnia wniesienia pozwu.

Sądowi Rejonowemu zarzucili naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 138 k.p.c. poprzez przyjęcie, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające zasądzenie podwyższonych alimentów od dnia wniesienia powództwa do Sądu do dnia 30 listopada 2019 r., a więc nieudzielenie powodom uprawnionym do alimentów ochrony poprzez nieuwzględnienie wzrostu ich usprawiedliwionych potrzeb od momentu zmiany okoliczności, pomimo wykazanego przez nich wzrostu ich potrzeb już od momentu wniesienia powództwa,

2. art. 327(1) § 1 k.p.c. poprzez niewykazanie w treści uzasadnienia wyroku, dlaczego żądanie zasądzenia alimentów nie zostało uwzględnione począwszy od dnia wniesienia powództwa, mimo złożonego przez powódkę wniosku o uzasadnienie wyroku właśnie w tym zakresie oraz poprzez nieprawidłowe jego zastosowanie, a w konsekwencji sporządzenie uzasadnienia, którego treść uniemożliwia dokonanie oceny w jaki sposób Sąd doszedł do takiego rozstrzygnięcia,

3. art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez zasądzenie podwyższonych alimentów od dnia wydania wyroku, a tym samym nadania rygoru natychmiastowej wykonalności podwyższonym alimentom od dnia 1 grudnia 2019 r., w sytuacji gdy ustawodawca wyraźnie zastrzegł, iż rygor natychmiastowej wykonalności dotyczy rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a nie od dnia wydania orzeczenia w konkretnej sprawie,

4. art 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie podczas wydawania skarżonego wyroku, a w konsekwencji orzeczenie o podwyższeniu alimentów od dnia 1 grudnia 2019 r., zamiast od dnia wniesienia powództwa, mając na uwadze fakt, iż pozwany swoim działaniem doprowadził do wydania wyroku z dużym opóźnieniem z uwagi na zniesienie terminu z powodu jego przebywania na wakacjach, a tym samym doprowadził małoletnich powodów do niemożliwości zaspokojenia ich wszystkich usprawiedliwionych potrzeb w okresie przed wydaniem wyroku,

5. art. 165 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 321 k.p.c. poprzez zasądzenie alimentów poczynając od 1 grudnia 2019 r. w sytuacji, gdy powodowie wnosili o zasądzenie alimentów od dnia wniesienia powództwa, tj. poczynając od dnia oddania pozwu w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, tj. od dnia 16 listopada 2018 r.

Wskazując na przedstawione zarzuty apelujący domagali się:

I. zmiany wyroku w części jego zaskarżenia i zasądzenia od pozwanego na rzecz małoletnich powodów podwyższonych alimentów, łącznie w kwocie 1.800 zł od dnia wniesienia pozwu;

II. zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem II Instancji,

ewentualnie:

III. uchylenia wyroku Sądu I Instancji i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania,

IV. zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania przed Sądem I instancji.

V. z ostrożności procesowej na wypadek nieuwzględnienia apelacji, nieobciążania powodów kosztami postępowania na mocy art. 113 pkt 4 u.k.s.c. w zw. z art. 102 k.p.c.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie na swoją rzecz od powodów kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na częściowe uwzględnienie, natomiast apelacja powodów podlegała odrzuceniu.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do odrzucenia środka odwoławczego wniesionego przez powodów, wskazać należy, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury nie można wywieźć środka odwoławczego od orzeczenia, które w rozumieniu przepisów prawa procesowego nie zostało wydane. Środek odwoławczy wywiedziony od nieistniejącego orzeczenia jest niedopuszczalny i jeżeli mimo to zostanie wniesiony, podlega odrzuceniu (por. m.in. wyrok SN z dnia 27 września 1973 r., III CRN 223/73, OSNCP 1974 nr 7-8, poz. 134, a także postanowienia SN: z dnia 4 listopada 1998 r., I CKN 703/98; z dnia 26 października 1998 r., III CKN 839/98; z dnia 11 lutego 2000 r., III CKN 1041/99). Odrzucenie apelacji z powodu braku „substratu zaskarżenia” może nastąpić jedynie wówczas, gdy w ogóle nie wydano orzeczenia, bądź też gdy zostało ono co prawda wydane, lecz nie zawiera rozstrzygnięcia w przedmiocie, odnośnie którego strona się skarży (tak w postanowieniu SN z dnia 21 października 1986 r., III CRN 244/86, OSNCP 1988 nr 1, poz. 17). Taka sytuacja zaszła w przedmiotowej sprawie.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy podwyższył z dniem 1 grudnia 2019 r. dotychczasową kwotę alimentów przypadających na każdego z powodów. Tymczasem w swojej apelacji strona powodowa zaskarżyła powyższe orzeczenie w części, w jakiej Sąd nie zasądził alimentów za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia 30 listopada 2019 r. Nie budziło wątpliwości Sądu II instancji, że alimenty za podany okres nie były w ogóle objęte rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego.

W tej sytuacji, z uwagi na brak substratu zaskarżenia apelacja powodów, jako niedopuszczalna z mocy ustawy, podlegała odrzuceniu w oparciu o art. 373 k.p.c.

Przechodząc następnie do omówienia apelacji pozwanego, Sąd odwoławczy uznał ją za zasadną jedynie w odniesieniu do wysokości alimentów zasądzonych na rzecz małoletniego J.. W tym miejscu zastrzec jednak należy, że Sąd II instancji podzielił w całości ustalenia Sądu Rejonowego dotyczące rodzaju i wysokości miesięcznych usprawiedliwionych potrzeb każdego z powodów. Apelacja pozwanego nie dostarcza żadnej argumentacji uzasadniającej przyjęcie, że potrzeby te kształtują się na innym poziomie, niż przyjął Sąd I instancji. Przede wszystkim pozwany nie wskazał konkretnych wydatków (poza korepetycjami i zajęciami dodatkowymi), które w jego ocenie są zbędne bądź zostały zawyżone. Twierdzenia w tym zakresie zawarte w apelacji należało zatem uznać za gołosłowną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego. Odnosząc się natomiast do sygnalizowanej wyżej kwestii korepetycji oraz zajęć dodatkowych wskazać trzeba, że strona powodowa czyniąc zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. przedłożyła stosowne dokumenty wskazujące zasadność wspomnianych wydatków (k. 161-162). Niezależnie od powyższego fakt uczęszczania małoletnich na korepetycje i zajęcia dodatkowe udowodniony został za pomocą zeznań świadków: B. C. i B. R. oraz zeznań matki małoletnich powodów i samego pozwanego. Na rozprawie w dniu 12 lipca 2019 r. świadek B. C. przedstawiła bowiem szczegółowo zakres dodatkowych zajęć, na które uczęszczają dzieci (k. 136v). Zeznania te częściowo potwierdziła świadek B. R. (k. 137v). Uaktualnioną sytuację przedstawiła z kolei na rozprawie w dniu 13 grudnia 2019 r. matka powodów (k. 163v). Również pozwany na tej samej rozprawie nie kwestionował faktu uczęszczania syna na korepetycje (k. 165v). Powyższe dowodzi bezzasadności zarzutu podniesionego w apelacji.

Chybiona okazała się także argumentacja apelującego, w której kwestionował ustalenia Sądu Rejonowego dotyczące wysokości jego dochodów. Z dołączonych do apelacji wydruków płacowych (k. 205-216) wynika, że pozwany w 2019

r. zarobił 57.437 zł netto, czyli średnio około 4.786 zł netto miesięcznie. Dochód ten niewątpliwie jest wystarczający na utrzymanie pozwanego przy jednoczesnym zwiększeniu obciążenia alimentacyjnego. Zauważyć bowiem trzeba, że według niekwestionowanych ustaleń Sądu Rejonowego pozwany ponosi miesięcznie następujące wydatki: utrzymanie domu (w tym prąd, woda, gaz, internet – razem 930 zł, z czego pozwanego obciąża połowa kosztów z tego tytułu) 465 zł, wyżywienie 500 zł, raty z tytułu kredytów zaciągniętych na zakup nowego auta 600 zł oraz rata pożyczki zaciągniętej u pracodawcy (wspomniana pożyczka została uwzględniona we wskazanych wyżej rocznych dochodach pozwanego) 300 zł, składka na lokatę oszczędnościową 100 zł. Mając na uwadze całokształt wskazanych wydatków, które opiewają na sumę 1.965 zł, Sąd Okręgowy uznał, że zwiększenie dotychczasowego obowiązku alimentacyjnego pozwanego łącznie o sumę 450 zł miesięcznie mieści się w jego aktualnych możliwościach zarobkowych.

Podnoszona w apelacji kwestia dochodów matki powodów nie miała natomiast większego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, która, co należy podkreślić, dotyczy ustalenia zakresu obowiązku alimentacyjnego pozwanego, a nie matki powodów. Niemniej w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy (zaświadczenia o zarobkach na k. 11 i 43) i wobec braku innych środków dowodowych pozwalających na poczynienie odmiennych ustaleń (gołosłowne twierdzenia pozwanego były w tym zakresie niewystarczające), Sąd Okręgowy przyjął, że oscylują one (wraz z premiami) wokół kwoty 3.000 zł netto miesięcznie.

Reasumując, w świetle powyższych rozważań oraz przy uwzględnieniu niekwestionowanych ustaleń Sądu I instancji co do zakresu i częstotliwości kontaktów pozwanego z synem J., Sąd Okręgowy doszedł do odmiennych wniosków niż Sąd Rejonowy, uznając, że pozwany powinien ponosić jedynie połowę kosztów jego utrzymania. Sąd II instancji miał bowiem na uwadze, że pozwany, który utrzymuje stały kontakt z chłopcem regularnie zabiera go na zagraniczne wakacje, zapewnia mu różne atrakcje podczas wspólnych spotkań, kupuje mu sprzęt sportowy. Zdaniem Sądu odwoławczego środki wydatkowane w ten sposób (tj. związane niewątpliwie z bezpośrednim zaspokajaniem usprawiedliwionych potrzeb J.) zostały niezasadnie pominięte przez Sąd Rejonowy przy ustalaniu wysokości aktualnego obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec syna. Z tych względów zaskarżony wyrok podlegał częściowej zmianie.

Jeśli zaś chodzi o alimenty na rzecz małoletniej powódki Sąd Okręgowy w całości podzielił stanowisko Sądu I instancji. Okolicznością bezsporną pozostawało bowiem, że pozwany nie utrzymuje żadnego kontaktu z córką, w szczególności nie uczestniczy w jej wychowywaniu i nie ponosi żadnych dodatkowych wydatków na jej rzecz, jak w przypadku syna. W tej sytuacji, jego obowiązek alimentacyjny wobec małoletniej powódki, który ma wymiar wyłącznie finansowy, prawidłowo został ustalony na proporcjonalnie wyższym poziomie niż analogiczny obowiązek matki dziecka, która ciężar opieki nad dziewczynką sprawuje samodzielnie.

Z opisanych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1. (art. 373 k.p.c.) i w punkcie 2. (art. 386 § 1 k.p.c.) wyroku.

Anna Kulczewska-Garcia Małgorzata Radomska-Stęplewska Ryszard Małecki